

Kommunikationsverkets riksomfattande anvisningar och rekommendationer om arrangemangen vid postutdelning

UTDELNINGSANVISNINGAR

INNEHÅLL

1 ALLMÄNT

1.1 Ändamålet med anvisningarna och tillämpningsområdet

1.2 Definitioner och begrepp

2 PLACERING AV POSTLÅDOR PÅ SMÅHUSOMRÅDEN I TÄTORTER

2.1 Allmänna principer

2.2 Placering på villaområden

2.3 Placering på parhusområden och mindre radhusområden samt på områden med på annat sätt sammanbyggda småhus

2.4 Placering på områden med stora rad- och småhusbolag

3 PLACERING AV POSTLÅDOR I GLESBYGDER

3.1 Allmänna principer

3.2 Placering vid vägkanten på allmänna vägar

4 POSTUTDELNING PÅ OMRÅDEN MED FLERVÅNINGSHUS

4.1 Allmänna principer

4.2 Fastigheter som används för företag, inrättningar och internat

4.3 Utdelning i fastighetsboxar och placering av boxarna

5 LOKALA FÖRHÅLLANDEN, POSTMOTTAGARENS PERSONLIGA SPECIALBEHOV ELLER ANDRA ÄNDAMÅLSENLIGA GRUNDER

6 REKOMMENDATIONER OM REGELBUNDENHET I POSTUTDELNINGEN

7 REKOMMENDATIONER OM AVSÄNDARENS ANSVAR, ETT POSTFÖRETAGS SKYLDIGHET ATT LEVERERA EN BREVFÖRSÄNDELSE ÄNDA FRAM, ADRESSÄNDRING OCH SKYLDIGHET FÖR DEN SOM FLYTTAR ATT MEDDELA OM FLYTTNINGEN

8 LOKALA REKOMMENDATIONER OM ARRANGEMANGEN VID POSTUTDELNINGEN

9 GILTIGHETSTID

10 ERHÅLLANDE AV UPPLYSNINGAR OCH PUBLICERING

Meddelade i Helsingfors den 3 mars 2006

Kommunikationsverket har med stöd av 14 § 2 mom. lagen om posttjänster (313/2001) meddelat följande riksomfattande allmänna anvisningar om arrangemangen vid postutdelning och sådana rekommendationer som befrämjar lagens ändamål enligt 1 § 1 mom.

1 ALLMÄNT

1.1

Ändamålet med anvisningarna och tillämpningsområdet

1.1.1

Ändamålet med anvisningarna är att säkerställa och koordinera mottagarnas, avsändarnas och postföretagens intressen vid arrangemangen av en postutdelning som beaktar helheten.

1.1.2

Enligt 23 § lagen om posttjänster bör kommunens byggnadstillsynsmyndighet beakta kapitlen 1, 2, 3, 4, 5 och 8 i denna anvisning i sina beslut om postlådornas placering.

Kapitlen 6 och 7 i anvisningarna innehåller vid sidan av lagrummet i punkt 6.1 också rekommendationer som kan göra postutdelningen mer regelbunden och felfri. Grunden för rekommendationerna är dels att främja lagens syfte enligt 1 § 1 mom. lagen om posttjänster, dels att säkerställa den tillsyn som Kommunikationsverket skall utöva enligt 30 § 2 mom.

1.1.3

Anvisningarna tillämpas på placeringen och byggandet av anordningar och mindre konstruktioner för mottagning och utdelning av brevöversändelser av postföretag med regelbunden postverksamhet utgående från en koncession som statsrådet beviljat samt på preciseringen av utdelningssättet. Anvisningarna tillämpas i hela landet, dock inte i landskapet Åland.

1.2

Definitioner och begrepp

I dessa föreskrifter avses med

1.2.1 postverksamhet tillhandahållande av posttjänster och samhällsomfattande posttjänster enligt lagen om posttjänster.

1.2.2 posttjänster avgiftsbelagd förmedling av brevöversändelser och förmedling av postpaket som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna från en avsändare eller ett postföretag till en mottagare eller till ett annat postföretag; till posttjänsterna hör insamling, sortering, transport och utdelning av översändelser.

1.2.3 samhällsomfattande posttjänster ständigt tillhandahållande av posttjänster enligt 4 § lagen om posttjänster för alla användare i hela landet.

1.2.4 brevöversändelse ett adresserat brev eller postkort som väger högst två kilo och som har lämnats till ett postföretag för transport; brevöversändelsens övriga egenskaper och brevöversändelselagen definieras vid behov i postföretagets leveransvillkor.

1.2.5 postpaket ett adresserat paket som ingår i de samhällsomfattande posttjänsterna och som lämnats till ett postföretag för transport; postpaketets övriga egenskaper och postpaketslagen definieras vid behov i postföretagets leveransvillkor.

1.2.6 postföretag en koncessionsinnehavare enligt 6 § lagen om posttjänster.

1.2.7 **den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster** en koncessionsinnehavare som avses i 6 § lagen om posttjänster och som i koncessionen ålagts skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster.

1.2.8 **avsändare** en fysisk eller juridisk person som har lämnat en brev försändelse eller ett postpaket till ett postföretag för förmedling mot gällande avgift.

1.2.9 **mottagare** den på brev försändelsen eller postpaketet antecknade mottagaren.

1.2.10 **postlåda, fastighetsbox och brevinkast** konstruktioner som behövs vid mottagning av brev försändelser.

1.2.11 **insamlingsställe** en plats på ett rimligt avstånd från en postmottagares bostad där det är möjligt att lämna in brev försändelser som ingår i de samhällsomfattande posttjänsterna för att transporteras av ett postföretag. På tätorter bör insamlingsstället vara ett verksamhetsställe eller en postlåda på högst tre kilometers avstånd från en postmottagares bostad. Om antalet avgående brev försändelser är lägre än en särskilt fastställd mängd (i medeltal 5 försändelser/dag), kan också andra arrangemang för inlämningen användas inom glest bebyggda områden. Sådana arrangemang är t.ex. att överlämna brev direkt till utdelaren eller att placera dem i den egna postlådan med ett särskilt tecken som indikerar att utdelaren bör avhämta post. Dessa möjligheter att överlämna post står till buds de dagar då mottagaren får postförsändelser.

1.2.12 **tätort** i regel ett område med byggnadsplan. Som tätort räknas också oplanerade områden där minst 200 invånare får postförsändelser året om och där avståndet mellan byggnaderna i allmänhet understiger 200 m. Avståndet kan dock överstiga 200 m, om det är fråga om en grupp byggnader som ingår i influensområdet för en större tätort. Tätortsbebyggelsen anses inte heller avbruten, fastän avståndet mellan byggnaderna överstiger 200 m, om området mellan byggnaderna används för ett allmänt ändamål (t.ex. väg, järnvägslinje, hamnområde, parkeringsplats, park, sportplan eller begravningsplats). I avgränsningen av tätorter beaktas förutom boningshus också bl.a. byggnader som används som affärer, kontor eller arbetsplatser.

1.2.13 **glesbygd** typisk landsbygd, där avståndet mellan husen i allmänhet överstiger 200 m.

1.2.14 **avlämningspost** försändelser som lämnas i mottagarens öppna postavlämningslåda eller på någon annan avlämningsplats från ett postföretags transportfordon.

1.2.15 **småhus** villor, parhus, radhus och på andra sätt sammanbyggda småhus.

1.2.16 **flervåningshus** ett bostadshus i minst två våningar och omfattande minst tre skilda lägenheter, där utrymmen som ligger ovanför varandra hör till olika bostadslägenheter.

1.2.17 **fastighetsägare** ett bostadsaktiebolag, fastighetsaktiebolag, bostadsandelslag eller någon annan fastighetsägare. Även om en enskild mottagare a priori är ett postföretags avtalspart vid avtal om postutdelning, är det i praktiken ändamålsenligt och rekommendabelt att fastighetsägarna uppgör avtal med postföretaget om arrangemangen vid postutdelningen eller befullmäktigar t.ex. disponenten att sköta detta. En förutsättning är att det inom bostads- och fastighetsaktiebolagen, bostadsandelslagen och i lagen närmare definierade hyreshus fattas beslut i ärendet i enlighet med det förfarande om beslutsfattande vilket regleras i lag.

2 PLACERING AV POSTLÅDOR PÅ SMÅHUSOMRÅDEN I TÄTORTER

2.1

Allmänna principer

Överenskommelse om placering

2.1.1

Strävan är a priori att placera postlådorna på en plats som en mottagare / fastighetsägare och ett postföretag enas om.

2.1.2

En lådas placering bör enligt mottagarnas uppfattning inte försämrats, om goda grunder enligt denna anvisning inte finns för att flytta lådan, inte heller om ändringar inte företas i det utdelningssätt som företagits enligt den utdelningsplan ett postföretag gjort upp enligt 14 § 1 mom. lagen om posttjänster och som blivit godkänd av Kommunikationsverket.

2.1.3

Strävan är att postlådorna placeras vid inkörsvägen till den tomt där postmottagaren eller postmottagarna bor.

2.1.4

Om detta inte kan ordnas på ett från mottagarens eller postföretagets synpunkt rimligt sätt och till rimliga kostnader, är en kommun skyldig att tillåta placering på de allmänna områden som anvisas för postlådor i byggnadsplanen. Postlådorna eller användningen av dem får inte medföra fara för trafiken eller betydande olägenheter för gatuhållningen eller någon annan användning av det allmänna området.

2.1.5

Även på en annan ägare till en fastighet eller byggnad ställs samma krav som på kommunen i fråga om att tillåta att postlådor fästs vid en vägg, en port, ett staket eller placeras på hans mark. Plikten kan dock åläggas endast om den är rimlig sett ur ägarens synpunkt.

2.1.6

En mottagare / fastighetsägare bör alltid höras innan ett beslut om placeringen av en postlåda fattas.

Inverkan av mottagarens adressplats

2.1.7

Enligt lagen om posttjänster skall ett postverk dela ut brevfrösendelser till småhus i en postlåda som med hänsyn till de lokala förhållandena finns på ett rimligt avstånd från mottagarens adressplats. Inom byggnadsplanerade områden är adressplatsen en tomt eller byggplats.

2.1.8

Om det enligt denna anvisning finns välgrundade skäl, kan ett postföretag dela ut brevfrösendelserna i en postlåda eller lådgrupp som befinner sig utanför gränserna till en mottagares adressplats.

2.1.9

Ett rimligt avstånd från en fastighets kör- eller gånganslutning till en postlåda eller lådgrupp som befinner sig utanför tomten kan vara högst 50 m, mätt i en riktning.

Trafik och trafiksäkerhet på allmänna områden samt underhåll och renhållning

2.1.10

I regel bör postlådor på allmänna områden placeras så att mottagaren inte behöver gå över en körbana för att hämta sin post. Utdelningsfordonets möjligheter till trygg trafik med så lite störningar som möjligt på den övriga trafiken bör beaktas vid placeringen. Placeringen får inte försvaga trafiksäkerheten i korsningsområden eller på övergångsställen och trottoarer, inte heller får parkeringsmöjligheterna försämrats.

2.1.11

Placeringen får inte i väsentlig grad försvåra gatuhållningen.

2.1.12

En postlåda inom ett gatuområde eller område för allmän väg bör befinna sig på minst 50 cm avstånd från kanten av trottoaren eller körbanans vägren.

Områdets miljöbild

2.1.13

Placeringen av postlådor får inte väsentligt förfäda områdets miljöbild inklusive gatu- och vägbilden. Kommunerna ger instruktioner och råd i fråga om utvecklandet av miljöbilden.

Inverkan av utdelningssättet

2.1.14

Om övriga förutsättningar föreligger, bör postlådorna eller lådgrupperna placeras så att det är möjligt att köra intill dem med ett fordon.

2.1.15

På en postmottagares eller postmottagarnas tomt bör postlådan eller lådgruppen i regel placeras vid kör- eller gånganslutningen till fastigheten på ett sådant sätt att ett utdelningsfordon eller en postutdelare inte i onödan rör sig på tomten.

Ansvar för underhåll och kostnader för postlådor och lådgrupper och dessas närmaste omgivning

2.1.16

Postmottagaren eller -mottagarna eller andra som är ansvariga för tomtens vinterunderhåll bör se till att det på tomten alltid finns möjlighet att köra eller gå till postlådan eller lådgruppen.

2.1.17

Om postlådan eller lådgruppen placeras på ett allmänt område eller på en annan postmottagares tomt, bör mottagarna sinsemellan avtala om underhållet av kör- eller gångförbindelsen till postlådan eller lådgruppen.

2.1.18

Postmottagaren ansvarar för anskaffningen, installationen och underhållet av postlådorna samt för kostnaderna för detta.

2.1.19

Om en postlåda eller lådgrupp placeras på kommunens mark i enlighet med 22 § lagen om posttjänster bör postmottagaren/fastighetsägaren och representanterna för postföretaget och kommunen avtala om lådans eller lådgruppens placering. Om lådan eller lådgruppen då på förslag av postföretaget placeras tätt intill en allmän kör- eller trafikled, svarar postföretaget i regel för ersättningen av eventuella skador på lådan eller lådgruppen orsakade av trafikledens normala underhåll.

Lådornas konstruktion och utseende

2.1.20

Postmottagaren är ansvarig för de kostnader som uppstår då postlådor sätts upp, underhålls och hålls prydliga. Med prydlighet avses bl.a. färgsättningen hos lådorna i en lådgrupp, och det är att rekommendera att också den omgivande miljön beaktas vid färgvalet. Då lådorna fästs är det skäl att beakta att fästningssättet bör motstå bl.a. den snö som virvlar upp vid snöplogning under vintern. Med tanke på smidig postutdelning är det viktigt att mottagarna förser postlådorna med sina adress- och/eller namnuppgifter.

2.2

Placering på villaområden

2.2.1

Postlådorna placeras i omedelbar närhet av fastighetens kör- eller gånganslutning på körbanans, med tanke på körriktningen, högra sida så att utdelning kan ske också direkt från ett fordon utan onödig körning på tomten.

2.2.2

Om det för ett postföretag är ändamålsenligt med tanke på friktionsfri postutdelning, kan postlådorna på granntomter placeras bredvid varandra, t.ex. vid tomtgränsen invid körbanan, antingen vid gånganslutningen till tomten, eller om detta inte kan ordnas på ett rimligt sätt, på området för allmän väg. Placeringen av lådorna bör vara jämbördig för vardera grannen och får inte orsaka postmottagaren oskäligt besvär.

2.2.3

Postlådor bör i allmänhet placeras så att mottagaren inte behöver gå över en körbana för att hämta en brevförsändelse. Om alls ingen genomfartstrafik sker på trafikleden eller om trafiken annars kan konstateras vara mycket ringa, kan invid leden också postlådorna för tomter mitt emot varandra grupperas till en enhetlig lådgrupp. Ett rimligt avstånd från en fastighets kör- eller gånganslutning till en grupp lådor som placerats utanför mottagarens tomt är maximalt 50 meter, mätt i en riktning.

2.3

Placering på parhusområden och mindre radhusområden samt på områden med på annat sätt sammanbyggda småhus

2.3.1

Postlådorna för parhus placeras som för enskilda villor. Också grupperingen av lådorna för tomter som ligger mittemot varandra kan genomföras som för villorna, alltså som enhetliga grupper.

2.3.2

På mindre radhustomter och på tomter med på annat sätt sammanbyggda småhus placeras postlådorna i allmänhet som en enhetlig lådgrupp eller som fastighetsboxar på en plats som med tanke på postutdelningen är ändamålsenlig från mottagarnas/fastighetsägarens och postföretagets synpunkt i fråga om postutdelningen. Vid placeringen bör beaktas att lådgruppen eller boxarna skall ligga vid mottagarens naturliga promenadväg på en så trygg plats som möjligt. Rekommenderade placeringsställen är vid bostadsbolagens servicebyggnader och andra gemensamma byggnader samt under olika skyddstak. Vid placeringen bör strävan vara att undvika att utdelningsfordonen i onödan rör sig på tomten.

2.3.3

Postlådorna och lådgrupperna bör placeras så att inte en enda mottagare får oskäligt lång väg till sin postlåda.

2.3.4

En rimlig väg från den kör- eller gånganslutning till fastigheten som mottagaren använder till en postlåda som placerats på tomten eller utanför denna är högst 50 meter, mätt i en riktning. Den rimliga vägen till mottagarens postlåda beräknas utgående från den av mottagaren använda kör- eller gånganslutning som befinner sig närmast hans bostad och som leder till en allmänt trafikerad väg.

2.4

Placering på områden med stora rad- och småhusbolag

2.4.1

Med stora rad- och småhusbolag avses i dessa anvisningar i allmänhet sådana bolag som omfattar över tjugo särskilda bostadslägenheter och på vilkas fastighet det finns två eller flera kör- eller gånganslutningar till en allmänt trafikerad väg. I sådana bolag bör brevlådegrupperna och fastighetsboxarna i regel delas upp på två eller flera punkter så att mottagarna i fråga om posthämtningsvägen är så jämbördiga som möjligt och så att ingen mottagare har oskäligt lång väg till sin postlåda.

2.4.2

En rimlig väg från den av mottagaren använda kör- eller gånganslutningen till fastigheten till den postlåda som placerats på eller utanför tomten är högst 50 meter, mätt i en riktning. Den rimliga vägen till mottagarens postlåda beräknas utgående från den av mottagaren använda kör- eller gånganslutning som befinner sig närmast hans bostad och som leder till en allmänt trafikerad väg.

2.4.3

Då det på tomten finns flera kör- eller gånganslutningar, är det från postutdelnings- och trafiksynpunkt att rekommendera att lådgrupperna och fastighetsboxarna placeras i närheten av köranslutningarna så, att utdelning kan ske också direkt från ett fordon. Om det inte på ett rimligt sätt går att ordna lådgruppernas eller fastighetsboxarnas placering på tomten eller på ett allmänt område på ett sådant sätt att utdelningen kan ske direkt från fordonet, kan lådgrupperna och fastighetsboxarna också placeras på tomten på ett sådant sätt att man stiger ur utdelningsfordonet under postutdelningen.

3 PLACERING AV POSTLÅDOR I GLESBYGDER

3.1

Allmänna principer

3.1.1

Vanligtvis delas posten ut i glesbygderna i en postlåda som i regel ligger på högst 300 - 500 meters avstånd från mottagarens bostad. Med "i regel" menas minst 70 procent av mottagarhushåll i glesbygderna.

Postlådan kan dock ligga på högst en kilometers avstånd från mottagarens bostad, om

- 1) man annars hamnade avvika från utdelningsrutten för att dela ut post till endast ett mottagarhushåll eller -samfund;
- 2) fastigheten inte ligger vid vägar med allmän eller året om pågående trafik;
- 3) vägen inte plogas eller sandas under vintern så att posten kunde delas ut enligt tidtabell; eller om
- 4) det är omöjligt att vända postutdelningsfordonet på vägen.

3.1.2

Med bostad avses det egentliga bostadshuset på en fastighet.

3.1.3

Ett undantag utgör hushållen med avlämningspost och de enskilda hushåll som inte ligger vid vägar med allmän eller året om pågående trafik.

3.1.4

En mottagare och ett postföretag bör alltid ingå avtal om avlämningspost.

3.1.5

Postlådor och lådgrupper placeras på allmänna eller privata vägars sido-, skydds- och frisiktsområde på ett sådant sätt att placeringen eller användningen av lådan inte orsakar mottagaren och trafiken fara eller väghållningen väsentlig olägenhet.

3.1.6

En semesterfirare bör i regel placera sin postlåda i samband med postlådorna för de fast bostatta. Semesterfiraren skall avtala särskilt med ett postverk om andra lösningar.

3.1.7

I övrigt bör de allmänna principerna i punkt 2.1 iakttas i tillämpliga delar.

3.2

Placering vid vägkanten på allmänna vägar

3.2.1

Allmänna principer

Vid placeringen av postlådor bör de synpunkter beaktas som hänför sig till postutdelningen, postavhämtningen och vägunderhållet, och strävan bör vara att det bästa resultatet med tanke på helheten skall nås.

Vid placering vid privatvägsanslutningar bör postlådorna placeras på privatvägens sida. Om detta inte är möjligt, t.ex. om postutdelningen blir besvärligare, placeras postlådan eller lådgruppen vid vägkanten på den allmänna vägen, varvid de principer som nämns nedan iakttas.

Då ansvarar postföretaget för de eventuella skador som orsakas av vägens normala underhåll.

Postlådorna bör placeras så att både postutdelningen och postavhämtningen sker tryggt. Vid postlådan bör i båda vägriktningarna vara minst sådan sikt som framställs i tabellen nedan.

Fri sikt vid platsen för mätningen av sikten vid postlådan:

Hastighet vid mätningen (rekommenderad hastighet) (km/h)	Fri sikt vid postlådan (mätt i meter) (m)
40	90
50	120
60	150
70	190
80	240
100	360

Att placera postlådorna i lådgrupper på en plats med väggbreddning och tillräcklig sikt, skapar förutsättningar för en flexibel och trygg utdelning.

Med beaktande av 27 § vägtrafiklagen (267/1981) bör brevlådor inte placeras så att utdelningsbilen behöver stannas:

- på skyddsväg eller cykelbana eller i ankomstriktningen närmare än fem meter från skyddsväg eller korsande cykelbana
- i korsning eller närmare än fem meter från korsande körbanas närmaste ytterkant eller ytterkantens tänkta förlängning på körbanan
- så nära järnvägs- eller spårvägsspår att det föranleder olägenhet för spårtrafiken
- på sådant sätt att vägmärke eller signalanordning som hör till trafikljus skymms
- i underfart eller tunnel
- på backkrön eller i sådan kurva där sikten är skymd eller nära dylika
- där körbanan före vägkorsning är delad i körfält medelst spärrlinje eller grupperingsmärken, eller så nära sådan spärrlinje eller sådant märke att körning in på vederbörande körfält försvåras
- invid spärrlinje, om avståndet mellan fordonet och linjen blir mindre än tre meter och mellan fordonet och spärrlinjen inte löper en streckad linje
- på krypfil.

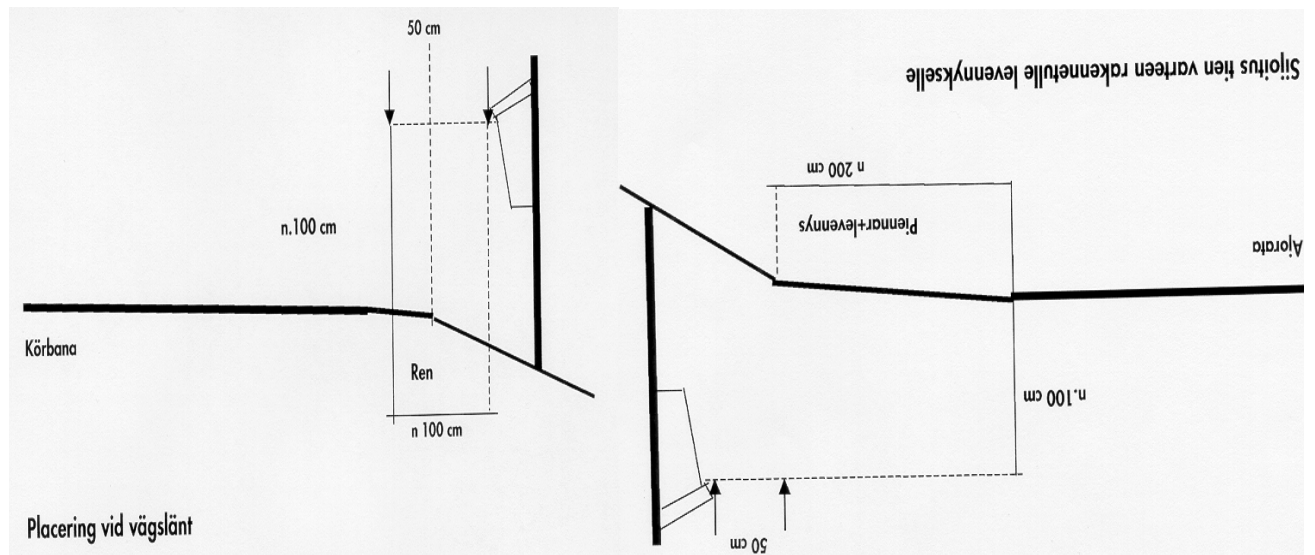
Om en trygg placeringsplats inte annars kan hittas, kan det byggas en breddning av vägen. Om breddningen av vägen avtalas alltid mellan postmottagarna, postföretaget och Vägförvaltningen.

Vägförvaltningen ansvarar för vinterunderhållet av vägbreddningen i samband med plogningen av busshållsplatser och andra vägbreddningar.

I vägens tvärriktning bör postlådor placeras på ca en halv meters avstånd från vägrenens eller breddningens yttre kant och på ca en meters avstånd från körbanans kant (figur 1).

Om vägslänterna är mycket branta eller om en breddning av vägen gjorts för postlådorna, kan lådorna dock placeras närmare vägen. Postlådans påfyllningsöppning bör ligga på ca en meters höjd räknat från vägytan.

Figur 1.

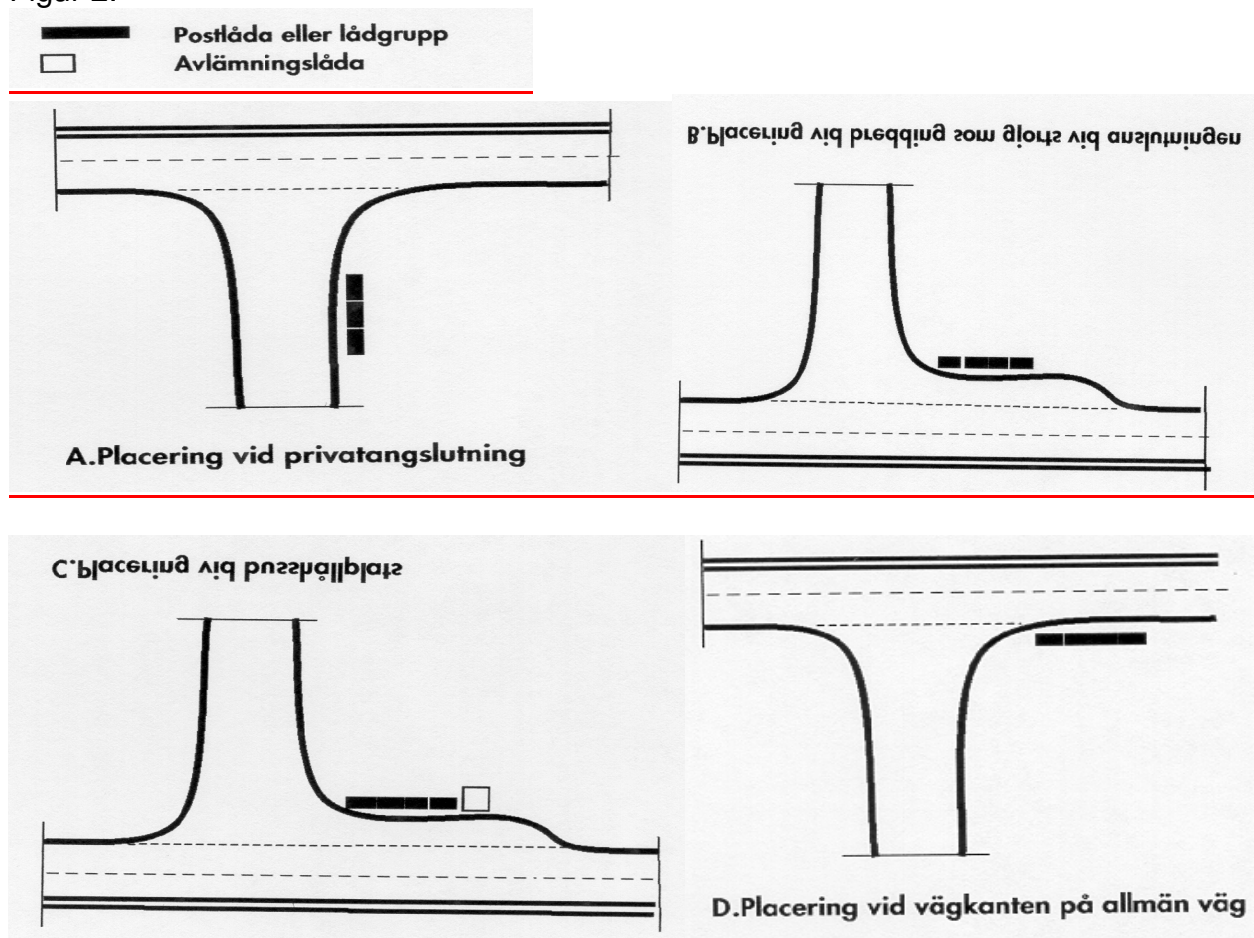
(Alorata = Körbana, Piennar = Vägren, Piennar + levennys = Vägren + breddning, Sijoitus tien varteen rakennetulle levennykselle = Placering vid en breddning av vägen)

3.2.2

Val av placeringsplats

Lämpliga platser för placering av postlådor är privatvägsanslutningar och andra ställen där det finns plats för en utdelningsbil att stanna utanför körbanan; vägbreddningar och busshållplatser gör det möjligt för utdelningsbilen att stanna tryggt (figur 2).

Figur 2.

Med placering enligt figur 2 A nås bästa möjliga resultat i fråga om trafiksäkerhet och vägunderhåll.

Vid placering av nya lådor används i allmänhet inte placeringen enligt figur 2 D på vägar med förkörsrätt.

Avståndet mellan placeringsplatserna för postlådor och lådgrupper bör i allmänhet vara minst 200 m i glesbygder.

3.2.3

Placeringsförfarande

Postföretagets representant kontakter vägdistriktet enligt den praxis som det lokalt enats om och avtalar om de allmänna principer som bör beaktas då postlådorna placeras ut.

Därefter träffar representanterna för Vägförvaltningen, postföretaget, markägarna och postmottagarna en gemensam överenskommelse om placeringen av lådorna utgående från den plan som postföretaget gjort upp.

Att placera postlådor på vägområdet på allmänna vägar förutsätter alltid att det finns ett skriftligt tillstånd från Vägförvaltningen.

3.2.4

Lådornas konstruktion och utseende

Postmottagarna bär ansvaret för de kostnader som uppstår då postlådor sätts upp, underhålls och hålls prydliga. Med prydlighet avses bl.a. färgsättningen hos lådorna i en lådgrupp, och det är att rekommendera att också den omgivande miljön beaktas vid färgvalet. Då lådorna fästs är det skäl att beakta att fästningssättet bör motstå bl.a. den snö som virvlar upp vid snöplogning under vintern. Med tanke på smidig postutdelning är det viktigt att mottagarna förser postlådorna med sina adress- och/eller namnuppgifter.

4 POSTUTDELNING PÅ OMRÅDEN MED FLERVÅNINGSHUS

4.1

Allmänna principer

4.1.1

Enligt lagen om posttjänster skall i höghus brevöversändelser delas ut i byggnaden till de enskilda kunderna. Detta innebär att översändelserna i huvudsak delas ut i respektive lägenhets brevinkast, om det är byggnadstekniskt möjligt. Det är dock möjligt att fortfarande dela ut post per fastighet, vilket var det vanliga innan lagen om posttjänster trädde i kraft.

4.1.2

Ett postföretag och postmottagarna/fastighetsägarna kan också avtala om andra sätt att dela ut brevöversändelser. Ett avtal förutsätter ett beslut av bolagsstämman i ett flervåningshus, och kan sägas upp av bägge parter senare.

4.1.3

I loftgångshus, där ingången till lägenheterna sker den yttre vägen utan särskilt trapphus delas brevöversändelserna i huvudsak ut i fastighetsboxar eller lådor eller eventuellt till någon annan plats som postmottagarna / fastighetsägaren och postföretaget kommit överens om.

4.1.4

Med våning avses i dessa anvisningar ett utrymme enligt 115 § markanvändnings- och bygglagen (132/1999), där det enligt bestämmelserna om byggande får placeras bostads- eller arbetsrum, dock inte en källarvåning.

4.2

Fastigheter som används för företag, inrättningar och internat

4.2.1

Till företagsfastigheter, affärslokaler, kontorshotell eller andra motsvarande byggnader delas posten ut i fastighetsboxar eller lådor eller eventuellt till någon annan plats som postmottagarna / fastighetsägaren och postföretaget kommit överens om.

4.2.2

På garnisonsområden, hotell och sjukhus samt inom studentbostäder och motsvarande byggnader delas försändelserna ut i fastighetsboxar eller eventuellt till någon annan plats som postmottagarna/fastighetsägaren och postföretaget kommit överens om. Postutdelningen till bostadshusen på garnisons- och sjukhusområdena bestäms enligt byggnadstypen.

4.3

Utdelning i fastighetsboxar och placering av boxarna

Vid utdelningen i fastighetsboxar delas försändelserna i regel ut i ett enhetligt boxsystem inne i byggnaden. Också en grupp postlådor som befinner sig inne i en byggnad anses vara fastighetsboxar. Med byggnad avses i dessa anvisningar ett egentligt bostads-, affärs- eller kontorshus eller en byggnad för en industri eller någon annan inrättning, dock inte en separat service-, lager- eller annan tilläggsbyggnad.

5 LOKALA FÖRHÅLLANDEN, POSTMOTTAGARENS PERSONLIGA SPECIALBEHOV ELLER ANDRA ÄNDAMÅLSENLIGA GRUNDER

5.1

Utöver preciseringarna ovan om utdelningssättet och placeringen av postlådor kan i enskilda fall utgående från 12 § lagen om posttjänster de lokala förhållandena, postmottagarens personliga specialbehov eller andra ändamålsenliga grunder beaktas.

5.2

Vid preciseringen av utdelningssättet och placeringen av postlådor och fastighetsboxar kan de lokala förhållandena bedömas stadsdels-, kvarters- och rentav husvis.

5.3

Ett personligt specialbehov som inverkar på utdelningssättet och placeringen av postlådor kan exempelvis vara att postmottagaren är rörelsehindrad eller minst 75 år gammal. Mottagaren kan vara rörelsehindrad t.ex. på grund av invaliditet, kronisk eller annars långvarig sjukdom eller hög ålder.

En postmottagare som är rörelsehindrad eller har fyllt 75 år har på sin begäran rätt till att få sin post utdelad i en postlåda som är placerad antingen vid tomtgränsen vid kör- och gånganslutningen eller i brevinkast i lägenheter.

Avvikande postutdelning förutsätter att samtliga postmottagare i samma hushåll är berättigade till avvikande postutdelning. En postmottagare som är rörelsehindrad eller fyllt 75 år, och bor i

ett kollektiv där hon eller han regelbundet eller upprepade gånger kommer att vara ensam, så att det blir väsentligt svårare för henne eller honom att hämta sin post, är dock berättigad till ovan stående tjänst.

Om det inte annars kan fastställas, att personen är rörelsehindrad kan ett postföretag be mottagaren visa upp ett läkarutlåtande, av vilket, utan att presentera detaljer av hälsotillståndet, det framgår om mottagaren förmår hämta sin post från en postlåda eller om hämtningen förorsakar hans hälsa men eller fara.

5.4

Andra ändamålsenliga grunder kan t.ex. vara av myndigheterna utfärdade rekommendationer om arrangemangen vid postutdelning samt byggnadshistoriska och miljömässiga värden.

5.5

Undantagsförfaranden i fråga om postutdelningen gäller alltid tills vidare, och då läget ändras, kan ett postföretag ändra arrangemangen i enlighet med dessa anvisningar efter att mottagaren / fastighetsägaren hörts.

6 REKOMMENDATIONER OM REGELBUNDENHET I POSTUTDELNINGEN

6.1

Enligt 12 § lagen om posttjänster skall ett postföretag dela ut brevöversändelserna åtminstone varje arbetsdag, om inte något översstigligt hinder som beror av mottagaren, en bestämmelse i lag, ett avbrott i trafiken eller någon annan liknande omständighet som inte har kunnat beaktas vid postutdelningen, förhindrar utdelningen av post.

Enligt 14 § lagen om posttjänster sägs att om mottagaren och postföretaget inte har ingått avtal om arrangemangen vid postmottagningen och frågan inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut, har postföretaget rätt att förvara mottagarens brevöversändelser för avhämtning på det verksamhetsställe som bestäms enligt mottagarens adress.

6.2

Enligt 12 § lagen om posttjänster skall ett postföretag dela ut brevöversändelserna åtminstone varje arbetsdag. Detta innebär att också avsändaren i regel kan förlita sig på att den av honom sända brevöversändelsen når mottagaren inom den leveranstid som postföretaget utlovat.

6.3

Med tanke på postförmedlingens allmänna tillförlitlighet är det att rekommendera att mottagarna och postföretagen inte ingår sådana avtal om postutdelning som grundar sig på att brevöversändelserna levereras fortlöpande och regelmässigt till mottagaren mera sällan än under varje arbetsdag. Sådana avtal kunde sålunda till sin natur vara endast tillfälliga och bero på mottagarens speciella behov.

6.4

Också den ovan i punkt 6.1 nämnda förvaringen av brevöversändelser för avhämtning på verksamhetsstället är en tillfällig lösning som avses upphöra då ett lagakraftvunnet beslut givits om arrangemangen vid postmottagningen.

6.5

I skärgården och mycket glest bebyggda trakter är det ändamålsenligt att mottagaren och postföretaget avtalar om arrangemangen vid postutdelningen på ett sätt som tar hänsyn till menföre och andra lokala förhållanden.

7 REKOMMENDATIONER OM AVSÄNDARENS ANSVAR, ETT POSTFÖRETAGS SKYLDIGHET ATT LEVERERA EN BREVFÖRSÄNDELSE ÄNDA FRAM, ADRESSÄNDRING OCH SKYLDIGHET FÖR DEN SOM FLYTTAR ATT MEDDELA OM FLYTTNINGEN

7.1

Ett postföretags primära skyldighet är att leverera en brevförsändelse till den adress som skrivits på försändelsen eller enligt gällande adressändring eller eftersändningsavtal. Ett postföretag ansvarar för de försändelser det felaktigt utdelat till fel adress i enlighet med sina leveransvillkor. I regel är eventuella påföljder för mottagaren på grund av felaktiga eller ofullständiga adressuppgifter på avsändarens ansvar.

7.2

I 18 § lagen om posttjänster har för ett postföretag dock föreskrivits särskild plikt att reda ut en försändelses rätta mottagare, om försändelsen sannolikt är avsedd att vara personlig. Vidare föreskrivs i lagen om behandlingen av försändelser, för vilka mottagaren inte har kunnat klarläggas.

7.3

Ett postföretag bör fästa speciell uppmärksamhet vid funktionsdugligheten och tillförlitligheten hos adressändringarna och eftersändningstjänsten.

7.4

Ett postföretag skall vid sin postutdelning fästa speciell uppmärksamhet vid utredning av adressen till den mottagare som uppgivits på brevförsändelsen, då det är uppenbart att den som uppgivits som försändelsens mottagare inte längre bor på den adress som antecknats på försändelsen. Detta förutsätter att postföretaget följer med och använder mottagarnas flyttningsuppgifter i utdelningsenheterna under minst två års tid efter att en mottagare flyttat.

7.5

I första hand bör en mottagare dock alltid se till att hans adress är rätt och före flyttningsdagen meddela postföretaget och alla avsändare han känner till om sin adressändring.

8 LOKALA REKOMMENDATIONER OM ARRANGEMANGEN VID POSTUTDELNINGEN

8.1

Utöver dessa allmänna anvisningar och rekommendationer ger Kommunikationsverket vid behov mer detaljerade och lokala rekommendationer om arrangemangen vid postutdelningen.

9 GILTIGHETSTID

Dessa anvisningar träder i kraft den 15 mars 2006. Genom anvisningarna upphävs Kommunikationsverkets riksomfattande anvisningar och rekommendationer om arrangemangen vid postutdelning av den 5 maj 2004.

10 ERHÅLLANDE AV UPPLYSNINGAR OCH PUBLICERING

Dessa anvisningar kan erhållas vid Kommunikationsverkets kundtjänst:

Besöksadress	Östersjögatan 3 A, HELSINGFORS
Postadress	PB 313, 00181 HELSINGFORS
Telefon	(09) 6966 500
från utlandet	+358 9 6966 500
Telefax	(09) 6966 410
från utlandet	+358 9 6966 410
Webbplats	http://www.ficora.fi/
FO-nummer	0709019-2

Helsingfors den 3 mars 2006

Generaldirektör	Rauni Hagman
-----------------	--------------

Direktör	Jorma Koivunmaa
----------	-----------------